

Задорожня І. І.

курсант Навчально-наукового інституту права та підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції, Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ (м. Дніпро)

Марков Р. А.

викладач кафедри спеціальної фізичної підготовки, Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ (м. Дніпро)

ЗАСТОСУВАННЯ ФІЗИЧНОЇ СИЛИ ПОЛІЦЕЙСЬКИМ

Zadorozhnyia I. I., Markov R. A. The use of physical force by a police officer

Keywords: physical force, police officer

Службова діяльність працівників Національної поліції України передбачає застосування превентивних поліцейських заходів і заходів примусу. Правові підстави та порядок їх застосування окреслено законом України «Про Національну поліцію» [1].

Виконання службових завдань, які пов'язані із застосуванням поліцейських заходів примусу, відбувається здебільшого в екстремальних умовах під впливом низки несприятливих чинників, серед яких: постійне перебування в осередку конфліктних ситуацій, імовірність збройного нападу, необхідність миттєвого прийняття рішення щодо застосування виду поліцейського заходу, своєчасного переходу від превентивного заходу до заходу примусу й навпаки. Такі умови ставлять підвищені вимоги до сформованості спеціальних рухових умінь і навичок правоохоронців.

У закладах вищої освіти МВС України формування рухових умінь і навичок застосування поліцейських заходів примусу відбувається під час опанування навчальної дисципліни «Спеціальна фізична підготовка», на курсах первинної професійної підготовки та в умовах службової діяльності – під час навчальних занять із фізичної підготовки. Але настає час, коли це все потрібно виконати та перенести на реальному, життєвому досвіді.

В наш час у глобальній мережі з'являється все більше інформації та відеоматеріалів, в яких поліцейські застосовують фізичну силу до громадян. Аби зрозуміти всі тонкощі даного інституту, необхідно звернутися до спеціального Закону України – «Про національну поліцію». Застосування фізичної сили поліцейськими є заходом примусу. Це впливає зі ст. 42 вказаного закону, в якій зазначається, що поліція під час виконання повноважень, визначених цим Законом, уповноважена застосовувати такі заходи примусу – фізичний вплив (сила) [1].

Фізичним впливом є застосування будь-якої фізичної сили, а також спеціальних прийомів боротьби з метою припинення протиправних дій правопорушників. Також існують певні критерії при застосуванні фізичного впливу. Такі критерії встановлюються ст. 43 спеціального Закону: поліцейський

зобов'язаний заздалегідь попередити особу про застосування фізичної сили і надати їй достатньо часу для виконання законної вимоги поліцейського, крім випадку, коли зволікання може спричинити посягання на життя і здоров'я особи чи та/або поліцейського або інші тяжкі наслідки, або в ситуації, що склалася, таке попередження є невиправданим або неможливим. Попередження може бути зроблено голосом, а за значної відстані або звернення до великої групи людей – через гучномовні установки, підсилювачі звуку.

Особливо важливим приписом Закону є те, що вид та інтенсивність застосування заходів примусу визначаються з урахуванням конкретної ситуації, характеру правопорушення та індивідуальних особливостей особи, яка вчинила правопорушення.

Тобто, коли поліцейський застосовує фізичний вплив, наприклад, до людини похилого віку, яка є фізично слабкою, то в даному випадку матиме місце вихід за межі застосування такої сили. Те ж саме стосується і застосування такого впливу до людей з обмеженими можливостями, або особи, яка не становить жодної загрози, а просто відстоює свої права.

Заборонено застосування фізичної сили, спеціальних засобів і вогнепальної зброї до жінок з явними ознаками вагітності, малолітніх осіб, осіб з явними ознаками обмежених можливостей або старості, крім випадків учинення ними збройного чи групового нападу, учинення збройного опору поліцейському, що загрожує життю і здоров'ю інших осіб. Всі ці положення містяться в ст. 43 спеціального Закону.

Що стосується безпосереднього застосування фізичної сили, то відповідно до ст. 44 Закону України «Про національну поліцію», поліцейський може застосовувати фізичну силу, у тому числі спеціальні прийоми боротьби (рукопашного бою), для забезпечення особистої безпеки або/та безпеки інших осіб, припинення правопорушення, затримання особи, яка вчинила правопорушення, якщо застосування інших поліцейських заходів не забезпечує виконання поліцейським повноважень, покладених на нього законом.

Якщо ж поліцейських завдав тій чи іншій особі тілесні ушкодження, то відповідно до ч. 2 ст. 44 спеціального Закону, поліцейський зобов'язаний письмово повідомити свого керівника, а той зобов'язаний повідомити прокурора про завдання особі тілесних ушкоджень унаслідок застосування фізичної сили.

У всіх випадках, коли застосування сили неминуче, працівники поліції зобов'язані:

- а) проявляти стриманість в такому застосуванні сили та діяти, виходячи з тяжкості правопорушення та законної мети, яка має бути досягнута;
- б) зводити до мінімуму можливість спричинення шкоди і нанесення поранень;
- в) забезпечувати надання медичної і іншої допомоги пораненим або постраждалим особам в найкоротший термін;
- г) забезпечувати негайне повідомлення родичів або близьких поранених або постраждалих осіб про такі факти [2].

Таким чином, ми бачимо, що дотримання критеріїв застосування фізичного впливу поліцейськими є оціночним та застосовується за внутрішнім переконанням поліцейського. Найвагомим у даному випадку є розуміння критеріїв своєчасності та співрозмірності застосування фізичного впливу. У разі порушення прав, не зволікайте та відразу фіксуйте всі факти таких порушень та їх наслідків будь-яким можливим способом.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про Національну поліцію», Відомості Верховної Ради. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.
2. Албул С. В. До питання імплементації у національне законодавство стандартів застосування сили та вогнепальної зброї поліцією. URL: <http://dspace.oduvs.edu.ua/bitstream/123456789/220/1/%D0%A2%D0%A1%D0%9F.pdf>.

Порохнявий А. В.

*викладач кафедри фізичного виховання,
Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ (м. Дніпро)*

Коваленко А. С.

*здобувач вищої освіти,
Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ (м. Дніпро)*

СХОЖІСТЬ ТА ВІДМІННІСТЬ ПОНЯТЬ ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ТА ПРОФЕСІЙНИЙ СПОРТ

*Porokhnyavy A. V., Kovalenko A. S. Similarity and difference of the concepts
of physical culture and professional sports*

Keywords: physical culture, professional sports, health, systems

Тема фізичної культури та професійного спорту надзвичайно актуальна. Вони займають значне місце в житті громадськості. Держава розвиває, грамотно організовує, відіграє пріоритетну роль в їх становленні. Законодавство України забезпечує право людини на заняття фізичною культурою та спортом, що сприяють зміцненню здоров'я громадян, що є найвищою цінністю країни. Завдання цієї роботи витікають з необхідності в наш час використовувати можливості, здобутки, надбання фізичної культури та спорту для розвитку здоров'я дітей, студентів та дорослих. Залучення професійних спеціалістів. Схожість та відмінність понять фізична культура та професійний спорт. Данна робота розглядає цінність цих понять та важливість для майбутнього країни.

Головним ресурсом людини є здоров'я. Адже здорова людина може повноцінно жити, працювати, відпочивати. Саме така людина може отримувати задоволення від життя, приносити користь світу та своїй родині, народити